

**2. INTERNATIONAL
CULTURE, ART AND
LITERATURE CONGRESS**

May 2-4, 2021 Ankara, TURKEY

PROCEEDINGS BOOK

EDITOR

Assoc. Prof. Gul GUNEY

ISBN:978-605-70554-3-9

PROCEEDINGS BOOK

EDITOR

Assoc. Prof. Gul GUNEY

**All rights of this book belongs to
İKSAD GLOBAL PUBLISHING**

**Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and
juridically.**

www.uksek.org

ISSUED: 10.05.2021

ISBN: 978-605-70554-3-9

FARKLI SOSYAL GERÇEKLERİ "ZAMAN VE MEKÂN" ÜZERİNDEN OKUMAK: EDEBİYAT VE SİNEMADA KAPİTALİST TOPLUM SİSTEMİNİN İZLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Araştırma Görevlisi Gökçe UZGÖREN

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Bölümü

ORCID: 0000-0002-5335-3817

ÖZET

Birçok kuramcı, sanayileşme ve kapitalist toplum ilişkilerinin ortaya çıkardığı kentleşme sorunları arasında determinist bir ilişki tanımlarken, kapitalizmin doğuşunu, tarımın; zanaat ve sanayi üretiminin, pazarın ve mübadele değerinin karşısında önemini yitirmesi ile açıklamaktadır. Kapitalist sistemin amacı üretim sürecine aktarılan paranın/sermayenin artarak kendine geri dönmesini sağlamaktır. Bu amaç kapitalizmin tüm coğrafyalardaki ortak eğilimi olsa da, farklı coğrafyalarda ve farklı tarihsel kesitlerde farklı sonuçlar doğurduğu bilinmektedir. Bu çalışmada da edebiyat ve sinemanın kent yaşamında gerçekleşen toplumun toplam yeniden üretim sürecini açıklamada sağladığı olanakların gösterilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda edebiyat ve sinema alanındaki eserlerde yaşanan olayların geçtiği zaman ve mekânda kapitalist toplum ilişkilerinin yansımalarının izi sürülmüştür. Böylece kapitalist sistemin amacını gerçekleştirmek üzere izlediği eğilimin farklı zaman ve mekânlarda ortaya çıkardığı farklı sonuçlara vurgu yaparak kent çalışmalarında tarihsel-coğrafi bağlamın önemine dikkat çekilmiştir.

Bu doğrultuda edebiyat ve sinema alanından seçilen toplam 8 eser analiz edilmiştir. Söz konusu analiz, her bir eserde okunabilir olan üretim ilişkilerinin kapitalist sistemde geçirdiği değişim sürecinde oraya çıkan; toplumun maddi yeniden üretimi (i), iktidarın yeniden üretimi (ii) ve sembolik yeniden üretim (iii) olmak üzere üç kriter üzerinden yapılmıştır. Bu kuramsal analiz, eserlerde yer alan diyaloglardan alıntılar ve görseller ile desteklenmiştir. Sonuç olarak çalışmada, kapitalizmin farklı biçimleri ve farklı aktörleri toplumun toplam yeniden üretimi ve bu üretim sürecinin kente yansması bağlamında değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeden sonra varılan nokta, karmaşık sistemler olan toplumlarda süregelen değişim ve dönüşümlerin, birçok farklı dinamiğe bağlı olarak şekillendiğidir. Dolayısıyla, ele alınan herhangi bir toplumsal gerçekliğin hangi toplumda, nerede, hangi tarihsel kesitte, hangi koşullarda, neyin etkisiyle ortaya çıktığının toplumbilim araştırmalarında önemli bir yeri vardır. Olayları ve olguları anlamak, onları belirli kuramsal çerçeveleri çerisinde açıklamaya çalışmak, yalnızca o olguların yaşandığı toplumsal sistemin bütüncül bir şekilde analiz edilerek, çok sayıdaki ilişkisel ağın ardındaki nedenselliğin keşfedilmesinden geçebilir.

Anahtar Kelimeler: Zaman-mekân, urban, kapitalist toplum sistemi, toplumsal yeniden üretim, edebiyat, sinema

**READING DIFFERENT SOCIAL REALITIES THROUGH "TIME AND SPACE":
A STUDY ON THE TRACES OF CAPITALIST SOCIETY SYSTEM IN
LITERATURE AND CINEMA**

ABSTRACT

Many theorists defines a deterministic relationship between industrialization and urbanization problems caused by capitalist society relations. At the same time, they explains the emergence of capitalism through the decline of agriculture against craft and industrial production, the market and exchange value. The aim of the capitalist system is to increase the money / capital transferred to the production process and to return it to itself. Although this aim is the common tendency of capitalism in all geographies, it is known that it has different results in different geographies and different historical sections. In this study, it is aimed to show the opportunities provided by literature and cinema to explaining the total reproduction process of the society that takes place in urban life. In this direction, the reflections of the capitalist society relations were traced in the time and space of the cases in the works of literature and cinema. Thus, the importance of the historical-geographical context in urban studies was emphasized by emphasizing the different results of the tendency of the capitalist system to realize its purpose in different times and spaces.

For this purpose, a total of 8 works have been selected from the fields of literature and cinema were analyzed. This analysis is based on the production relations in the process of change in the capitalist system. The criteria for analysis are material reproduction of society (i), reproduction of power (ii) and symbolic reproduction (iii). This theoretical analysis has been supported by quotations and visuals from the dialogues in the works. In conclusion, in the study, different forms of capitalism and different actors have been evaluated in the context of the total reproduction of society and the reflection of this production process on the city. The point reached after the evaluation is that the ongoing changes and transformations in societies with complex systems are shaped by many different dynamics. Therefore, the emergence of any social reality in which society, where, in which historical cross-section, under what conditions, and with what effect has an important place in sociological research. Understanding events and phenomena, trying to explain them within certain theoretical frameworks can only pass through a holistic analysis of the social system in which those phenomena occur, and the discovery of the causality behind numerous relational networks.

Keywords: Time-space, urban, capitalist society system, social reproduction, literature, cinema